

GEOGRÁFUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

képzési és kimeneti követelmények

1. A mesterképzési szak megnevezése: geográfus (Geography)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MSc)
- szakképzettség: okleveles geográfus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Geographer
- választható szakirányok: geoinformatika, geomorfológia, regionális elemzés, táj- és környezetkutatás, terület- és településfejlesztés, turizmusföldrajz (Geoinformatics, Geomorphology, Regional Analysis, Landscape and Environmental Research, Regional and Urban Development, Tourism Geography)

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

- 4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földrajz alapképzési szak.
- 4.2. A bemenethez a 11. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: a földtudomány, a környezettan, a földmérő és földrendező mérnök, a tájrendező és kertépítő mérnöki, a környezetmérnöki, a turizmus-vendéglátás.
- 4.3. A 11. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit;

- 6.1. A szakmai alapozó és törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 30-36 kredit;
- 6.2. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma: 35-50 kredit;
- 6.3. A szabadon választható tantárgyokhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 6 kredit;
- 6.4. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 30 kredit;
- 6.5. A gyakorlati ismeretek aránya: az intézményi tanterv szerint legalább 30 %.

7. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A cél olyan okleveles geográfusok képzése, akik felkészültek az alapvető természeti, környezeti, technikai és társadalmi jelenségekben megnyilvánuló földrajzi törvényszerűségek megértésére, ezek alapján eredeti szakmai megoldások kifejlesztésére és alkalmazására (beleértve a kutatást is), az eredmények bemutatására, szakértők és alkalmazók felé történő kommunikálására. Megszerzett ismereteik birtokában alkalmasak legyenek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

a) A mesterképzési szakon végzettek ismerik:

- a földrajzi terület belső törvényszerűségeit,
- az eloszlási mintázatokat,
- a grafikai és térképészeti eljárások használatát.

b) A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:

- a földrajz mélyebb összefüggéseinek megértésére,
- szakterületükön alternatív megoldások kidolgozására,
- a tér, hely és régió elemeinek integrálására,
- az emberi társadalom és földrajzi környezete kölcsönhatásából fakadó problémák vizsgálatára,
- tájak értékelésére, táji, környezeti, térbeli kölcsönhatások átfogó elemzésére;

továbbá

a geoinformatika szakirányon szerzett ismeretek birtokában:

- az adatgyűjtés folyamatát önállóan és értelmezetten végigvezetni,

- az önállóan gyűjtött adatokat adatbázisrendszerbe rendezni vagy a beszerzett adatokat geoinformatikai alapon rendszerezni,
- a rendezett adatbázisokban műveletek végzésére és modellalkotásra,
- az adatgyűjtés, elemzés, megjelenítés szempontjából a legismertebb térinformatikai szoftverek (ArcGIS, Idrisi, AutoCAD, Grass stb.) használatára;

geomorfológia szakirányon szerzett ismeretek birtokában:

- geomorfológiai problémák feltárására, azok önálló megoldására,
- más szakterületekkel való együttműködésre, eredményeik integrálására,
- a gyakorlati élet szereplőivel való együttműködésre,
- a társadalom figyelmének felkeltésére a geomorfológiai problémák megoldásai iránt,
- a felszínalakulás térbeli folyamatainak térképi megjelenítésére, a terepi- és laboratóriumi vizsgálatok végzésére és alkalmazói szintű elemzésére;

regionális elemzés szakirányon szerzett ismeretek birtokában:

- társadalmi jelenségek hazai és nemzetközi adatbázisainak feltárására, rendezésére,
- a regionális elemzési ismeretek átfogó és helyi-regionális társadalmi-gazdasági összefüggésekbe ágyazott értékelésére, prezentálására, döntés-előkészítő elemzések készítésére,
- a területi folyamatok rövid-, közép- és hosszútávú trendjeinek feltárására, előrejelzések készítésére;

táj- és környezetkutatás szakirányon szerzett ismeretek birtokában:

- a táj- és környezetvédelem természeti és társadalmi vonatkozásainak komplex elemzésére és tervezésére,
- a táj- és környezetalakítás hatásainak prognosztizálására, a várható következményeket jelző indikátorok meghatározására,
- modern térinformatikai eszközök és módszerek alkalmazására, valamint a táj- és környezet-monitoring megszervezésére,
- a táj- és környezetfejlesztés érdekében a rehabilitációs beavatkozások irányítására, a települési környezetvédelem táji keretekben történő integrált kezelésére,
- átlátni a táj- és környezetvédelemben szerepet játszó helyi, regionális és európai uniós intézményrendszer kompetenciáját, illetve a gyakorlatba átültetni ezek intézkedéseit;

terület- és településfejlesztés szakirányon szerzett ismeretek birtokában:

- terület- és településfejlesztési kérdések elemzésére,
- a települések és térségek helyzetelemzésére, koncepciók, stratégiák és programok készítésére,
- érdekegyeztetési mechanizmusok kezelésére;

turizmusföldrajzi szakirányon szerzett ismeretek birtokában:

- a turizmus alapjaiként szolgáló adottságok és feltételek térségi elemzésére, vizsgálatára,
- a turisztikai desztinációk kérdéskörének komplex kezelési módjait, a turizmus hatásainak természeti, társadalmi, gazdasági, politikai következményeit alkotó módon befolyásolni;
- az Európai Unió forrásaihoz kötődő területi vetületű idegenforgalmi projektek előkészítésére, tervezésére és lebonyolítására.

c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:

- kreativitás,
- rugalmasság,
- problémafelismerő és problémamegoldó készség,
- intuíció és módszeresség,
- tanulási készség és jó memória,
- információfeldolgozási képesség,
- környezettel szembeni érzékenység,
- a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás,
- kezdeményező és döntéshozatali képesség,
- személyes felelősségvállalás,
- alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására,
- eredeti látás- és gondolkodásmód, absztrakciós képességek.

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök

8.1. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 30-36 kredit

- földrajzi elméleti ismeretek: modellezés, szimuláció, földrajzi kutatómódszertan, környezeti informatika, geomatematika, K+F és projektmenedzsment;
- szakmai ismeretek: környezetföldrajz, táj- és környezettervezés, tájértékelés, tájelemzés, regionális és területi fejlesztés, politikai földrajz, tér és társadalom kapcsolatalemzése.

8.2. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei:

differentiált szakmai ismeretek 35-50 kredit:

- *geoinformatika szakirány:* adatgyűjtés, elemzés, megjelenítés szempontjából legismertebb térinformatikai szoftverek (ArcGIS, Idrisi, Goemédia, Grass stb.) ismerete, adatbázis-kezelés, modellalkotás, szakági programozás, webtérképezés, műszaki informatika;
- *geomorfológia szakirány:* geomorfológia, negyedidőszak-kutatás, alkalmazott geomorfológiai térképezés, természeti veszélyek, geomorfológiai tervezés, geomorfológiai értékek meghatározása;
- *regionális elemzés szakirány:* társadalmi térelmélet, társadalomstatisztikai adatbázisok, földrajzi információs rendszerek, terepi társadalom-földrajzi adatgyűjtés, regionális elemzési módszerek, tematikus társadalom-földrajzi térképezés, térelemzési és regionális modellek, területi hatáselemzések, a regionális vizsgálatok prezentációs eszközei;
- *táj- és környezetkutatás szakirány:* környezet- és tájtervezés, környezeti hatásértékelés, tájvédelem, környezetinformatika, környezetgazdálkodás, minőségirányítás, környezeti, táji ágazati tervezés, geoökológiai tervezés;
- *terület- és településfejlesztés szakirány:* terület- és településfejlesztés, vidékfejlesztés, falufejlesztés, területi tervezés, alkalmazott térinformatika, városok fejlesztésének kérdései, projekttervezés-projektmenedzsment, nemzetközi regionális kapcsolatok, határmenti térségek közötti együttműködés, kistérségek és fejlesztési kérdéseik, helyi gazdaságfejlesztés, közösségfejlesztés;
- *turizmusföldrajzi szakirány:* térségi turizmustervezés módszerei, turisztikai terméktervezés és -fejlesztés térségi kapcsolatai, tematikus kínálatok és utak tervezése és fejlesztése, az Európai Unió turizmuspolitikája, hatáselemzések a turizmusban, turisztikai régiók a globális piacon, a turizmus nemzetközi és hazai intézményrendszere, régió-és településmarketing, desztinációfejlesztés és térségi menedzsment, fenntartható fejlődés és a turizmus, idegenforgalmi területfejlesztés, térorientált turisztikai termékek, turizmus humánökológiája, turizmustervezés geoinformatikai alapjai.

Diplomamunka: 30 kredit.

9. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat időtartama legalább 4 hét (min. 5 kredit), amelyet a felsőoktatási intézmény tanterve határoz meg.

10. Idegennyelvi követelmények:

A mesterfokozat megszerzéséhez bármely olyan élő idegen nyelvből, amelyen az adott szakmának tudományos szakirodalma van, államilag elismert középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

11. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:

A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 65 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:

- természettudományos ismeretek (10 kredit): matematika, geomatematika, fizika, kémia, biológia (ökológia), geodézia;
- gazdasági és humán ismeretek (10 kredit): közgazdaságtan, jogi ismeretek, szociológia, menedzsment, európai uniós ismeretek;
- szakmai ismeretek (45 kredit): geomorfológia, hidrogeográfia, biogeográfia, talajföldrajz, népesség- és településföldrajz, általános gazdasági földrajz, regionális földrajz (Európa, Magyarország), geoinformatika.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 45 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

Geográfus mesterszak

- A mesterszak megnevezése: Geográfus **mesterképzési szak (MSc)**
- Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése: **okleveles geográfus**
- Az indítani tervezett és oklevélben szerepeltetni kívánt szakirány(ok) megnevezése:
 - **Geoinformatika szakirány**
- A képzési idő: a félévek, valamint az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditek száma: 4 félév, 120 kredit
- az összóraszám (összes hallgatói tanulmányi munkaidőn) belül a tanórák (kontaktórák) száma: 1365 kontaktóra
- a szakmai gyakorlat időtartama és jellege: 4 hét szakmai gyakorlat 5 kredit értékben

félév	tárgy	Tárgy csoport	Tárgykód	ea	gy	kredit	szk	tárgyfelelős	előfeltétel
1	Földrajzi kutatás módszertana IV.	Alap	MFKFT710001	1	2	3	g	Dr. Dobos Endre	nincs
1	Projektmenedzsment	Alap	MFKFT710002	2	0	2	v	Dr. Molnár Judit	nincs
1	Környezeti állapot- és kárfelmérés	Alap	MFKHT710001	2	0	3	v	Dr. Szabó Imre	nincs
1	Földrajzi adatelemzés	Alap	MFKHT710002	2	1	4	v	Dr. Kovács Balázs	nincs
1	Földrajzi kutatás módszertana III.	Alap	MFKST710001	1	2	3	g	Dr. Molnár Judit	nincs
1	Programozás alapjai	Dsz	GEIAL616M	2	2	5	v	Dr. Kovács László	nincs
1	Adatbázis rendszerek I.	Dsz	GEIAL621M	2	2	5	v	Dr. Kovács László	nincs
1	Geostatistika II.	Dsz	MFGFT71001	2	0	2	v	Dr. Szabó Norbert Péter	nincs
1	Szakmai gyakorlat I.	Gy	MFKFT710003			3		Siskáné Dr. Szilasi Beáta	nincs
2	Adatbázis rendszerek II.	Dsz	GEIAL622M	2	2	5	v	Dr. Kovács László	GEIAL322B
2	Windows rendszergazda	Dsz	MFFAT720001	2	2	5	v	Dr. Máдай Viktor	GEIAL322B, GEIAL312B
2	Geoinformatika I.	DSz	MFGFT720001	2	1	3	v	Dr. Turai Endre	nincs
2	Tematikus térképezés	Dsz	MFKFT720002	0	4	5	g	Dr. Hevesi Attila	MFKST710001 MFKFT710001
2	Tájé földrajz - tájökológia	SzT	MFKFT720001	2	0	2	v	Dr. Hegedűs András	MFKHT710001
2	Kontinensek táj földrajza I.	SzT	MFKST720001	3	1	4	v	Dr. Hevesi Attila	MFKST710001 MFKFT710001
2	Szakmai gyakorlat II.	Gy	MFKST720002			2		Dr. Hegedűs András	MFKFT710002
2	Választható tárgy 1. Erdély idegenforgalmi földrajza	V	MFKFT72004	2	0	2	v	Dr. Elekes Tibor	nincs
2	Választható tárgy 2.: Vallás földrajz	V	MFKFT72003	2	0	2	v	Dr. Kocsis Károly	nincs
2	Választható tárgy 3. Kárpát-m. táj földrajza	V	MFKST72003	2	1	3	v	Dr. Hevesi Attila	nincs
3	Diplomamunka 1.	DM		0	6	10	b		
3	Számítógépes kép- és térképszerkesztés II.	Dsz	MFKFT730001	0	2	3	g	Dr. Elekes Tibor	MFKHT71002
3	Társadalomtudományi adatfeldolgozás és elemzés	Dsz	MFKST730004	0	2	3	g	Siskáné Dr. Szilasi Beáta	MFKHT71002, MFKFT72002
3	Kontinensek táj földrajza II.	SzT	MFKST730001	3	1	4	v	Siskáné Dr. Szilasi Beáta	MFKST720001
3	Politikai földrajz	SzT	MFKST730002	2	0	3	v	Dr. Kocsis Károly	MFKST720001
3	Idegenforgalom földrajza	SzT	MFKST730003	2	1	3	v	Siskáné Dr. Szilasi Beáta	nincs
3	Választható tárgy 4.: Turizmus és gazdaság	V	MFKST710002	2	1	3	v	Siskáné Dr. Szilasi Beáta	nincs
3	Választható tárgy 5.: Magyarország földtana	V	MFFTT600231	2	2	4	g	Dr. Less György	MFFTT600120
3	Választható tárgy 6.: Geotechnika	V	MFKHT6504SI	2	2	4	g	Dr. Szabó Imre	MFBGT6404
4	Diplomamunka 2.	DM		0	12	20	b		MFKFT730006
4	Digitális domborzatmodellezés	Dsz	MFKFT740003	0	2	3	g	Dr. Dobos Endre	MFKFT720002
4	Térinformatikai szeminárium	Dsz	MFKFT740002	1	3	4	g	Siskáné Dr. Szilasi Beáta	MFKFT720002
4	Globális környezeti problémák	SzT	MFKFT740001	2	0	2	v	Dr. Hegedűs András	MFKFT720001, MFKST730001

4	Globális társadalmi problémák	SzT	MFKST740001	2	0	2	v	Siskáné Dr. Szilasi Beáta	MFKST730001, MFKST730002
---	-------------------------------	-----	-------------	---	---	---	---	---------------------------	-----------------------------

Záróvizsgatárgyak:

A geográfus MSc geoinformatikai szakirányon: földrajzi kutatás módszertana, kontinensek tájféldrajza, politikai földrajz, adatbázis rendszerek, programozás alapjai, tematikus térképezés, domborzatmodellezés.

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- Az M.Sc. tanterv 1-4. szemeszterére meghatározott tanulmányi követelmények sikeres teljesítése,
- a tantervben előírt legalább 120 kreditpont megszerzése,
- a kötelező, legalább 4 hetes szakmai gyakorlat teljesítése, valamint
- a diplomamunka elkészítése, határidőre való benyújtása és sikeres megvédése.

A záróvizsga:

- A záróvizsgát megelőzi a diplomavédés.
- A záróvizsga szóbeli vizsga, melynek tárgyai A1: Általános- és regionális földrajz; A2: Geoinformatika, melynek eredménye a következőképpen számítható ZV érték egészre kerekített átlagos értéke:

$$ZV = \frac{\frac{A1 + A2}{2} + D}{2},$$

ahol D a diplomamunkára a záróvizsga bizottság által megállapított érdemjegy, illetve A záróvizsga tantárgyak átlagának érdemjegye.